

Kirke- bladet

for Uubberup Valgmenighed

Nr. 14

Marts, april, maj 2013

Altertavlen fylder 100 år

Palmesøndag 2013 har Ubberup Valgmenighedskirke 140-års fødselsdag, men kirken må dele dagen med en anden rund fødselar, for altertavlen fylder nemlig 100 år!

I den anledning må det være på sin plads at fortælle historien omkring altertavlens tilblivelse og om, hvordan den blev skænket til Bethlehemskirken.

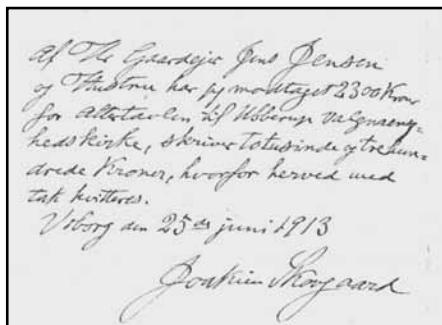
Vi møder i denne forbindelse de tre kunstnere Joakim Skovgaard (1856-1933), Thorvald Bindsbøll (1846-1908) og Niels Larsen Stevns (1864-1941), samt de to givere Ane Sofie Lund Jensen (1856-1919) og Jens Jensen (1859-1948), Forsinge.

Joakim Skovgaard, søn af maleren P.C. Skovgaard og Th. Bindsbøll, søn af arkitekten Gottlieb Bindsbøll, var begge født i hjem, som viste vejen til kunsten, hvorimod N. Larsen Stevns var fra små kår. Hans far var tækkemand og træskomager i Gevnø på Stevns. Niels Larsen Stevns måtte pga. en ledbetændelse i højre knæ ligge mere eller mindre permanent i sengen fra sit ellefte til sit attende år. Dr. Phil. Mikael Wivel skriver i bogen *Niels Larsen Stevns og Verdens lys* "ledbetændelsen var dog ikke kun af det onde. Den gav Stevns en anden og længere barndom end andre og dermed god tid til eftertanke". Videre hedder det: "Det generede Stevns at ligge ubeskæftiget hen, og det ængstede ham, at han måske var permanent invalideret og ville få vanskeligt ved at klare sig selv. Inspireret af faderen begyndte han derfor at snitte i træ: redskaber, billedrammer og anden husflid – og via dette arbejde kom tanken så småt til ham om at blive kunstner".

De tre kunstnere havde kunstnerisk og åndeligt tilknytning til det grundtvigske miljø og havde samarbejdet på man-

ge områder. Da Joakim Skovgaard i 1906 afsluttede det store arbejde med at udsmykke Viborg Domkirke, havde Niels Larsen Stevns gennem alle årene været en af hans meget trofaste medhjælpere.

Joakim Skovgaard og Th. Bindsbøll skabte sammen "Dragespringvandet" og "Bjørnespringvandet" hhv. på Rådhuspladsen og i Rådhuset i København. Netop i Viborg finder man motivet til vores alterbillede, idet "Julenat" indgår som et af loftfelterne. Samme alterbillede malede Joakim Skovgaard til Skagen Kirke. Som det fremgår af kvitteringen dateret 1913 fra Skovgaard, betalte Ane Sofie Lund Jensen og Jens Jensen 2.300 kr.

Der har gennem årene hersket lidt tvivl om, hvorvidt Th. Bindsbøll havde skåret alterrammen. Han havde jo været her på egnen, idet han i 1898 var arkitekt ved bygningen af gymnastikhuset på Ubberup Højskole, men var, som det fremgår, død fem år før alteret kom til Ubberup. I før omtalte bog af Mikael Wivel står der i den kronologiske oversigt over N. Larsen Stevns' arbejder, at han i 1913 skar rammen til Joakim Skovgaards altertavle i Ubberup Valgmenighed. Af en brevveksling mellem Mikael Wivel og Beate Fog-Larsen fremgår det, at det er vanskeligt at afgøre,

hvem der har tegnet, men Wivels konklusion er følgende: "Bindesbøll har tegnet, Skovgaard har rettet til, og Stevns har skåret. Sådan!"

Om giverne kan fortælles, at Jens Jensen blev født i Oppe Sundby ved Frederikssund, tilsyneladende i velhavende kår. Ane Sofie Lund Jensen f. Pedersen blev derimod født i meget beskedne kår, i et husmandsbrug i Bakkendrup. Ane Sofie havde to brødre, hvoraf den ene blev fiskeriforpagter (Tissø). Familien sluttede sig tidligt til Ubberup Valgmenighed.

Jens Jensen giftede sig første gang i 1887 med Sidse Marie Kristine Pedersen (1857-1896) fra Kelleklinte. De bosatte sig først som præstegårdsforpagtere i Grevinge i Odsherred. Senere - i 1890 - købte han Tjørnelundgaard i Forsinge fri af Lerchenborg gods. I 1896 begyndte han opbygningen af den nye gård uden for byen. Den fik navnet "Nygaard". Parret fik fem børn, hvoraf de tre blev født i Forsinge.

Ane Sofie Pedersen giftede sig før-

ste gang med Martin Nielsen Lund (1856-1897) fra Bindslev, Vendsyssel. Hans bror var snedker i Vallekilde, så mon ikke det kan konkluderes, at det har været højskolen og den grundtvigske bevægelse, der trak brødrene Lund til Sjælland? Parret bosatte sig på "Granhøjgaard" i Bjerge. Der var ingen børn i dette ægteskab.

Efter at både Ane Sofie og Jens havde mistet deres ægtefæller, giftede de sig den 28. oktober 1900. Ane Sofie og Jens fik ingen børn, men der er i skiftende perioder en del børn i hjemmet, foruden Jens' egne også Ane Sofies brødres børn og desuden Sofies mor. Økonomisk har der været råderum til at varetage omsorgen for disse børn. Der fortælles, at Jens blev kaldt "Den rige Jens Jensen i Forsinge". Sidst i 1907 fæstede Jens Jensen et gravsted på kirkegården i Ubberup. Plejedatteren Dagny (Ane Sofies brordatter) var død kun 16 år gammel, og blev som den første i familien begravet på den nye kirkegård i Ubberup.

Familien var stadig bosat på Nygaard i Forsinge i 1913, da de skænkede altertavlen til Ubberup. I maj 1914 døde Jens' datter Ane Margrethe 20 år gammel og blev begravet i Ubberup. Samme år blev gården i Forsinge solgt og ægteparret plus Jens' datter Johanne, flyttede ind i Kapellanboligen i Ubberup.

I maj 1919 gav Ane Sofie 1.000 kr. til kirkens forskønnelse. Samme år døde Ane Sofie og begravedes i Ubberup samme sted som brordatteren og Jens' datter. Af Ane Sofies testamente fremgår det, at hun ved sin død stadig ejede "Granhøjgaard" i Bjerge, og at alt, hvad hun efterlod, skulle overdrages til hendes søskendebørn. Efter Ane Sofies død i 1919 købte Jens Jensen en ejendom på Fyn, først i Rudme og siden i Øster-Aaby, og sammen med datteren Johanne bosatte han sig der.

For almindelige lægfolk på den tid foretog de sig nu noget ganske uhørt. I efteråret 1920 rejste de til Italien og tog

ophold på Capri i et halvt år, angiveligt pga. Jens Jensens svigtende helbred. I trediverne vendte sønnen Harald hjem fra Amerika og boede sammen med sin far og søster i nogle år. Hvad der siden er hændt ham og de andre søskende, har det ikke været muligt at klarlægge.

Om det nu var opholdet under de sydlige himmelstrøg, eller andet der hjalp på Jens' helbred, så levede han i endnu 28 år. Han døde den 10. august 1948, 89 år gammel. Han bisattes fra Svendborg Kapel, og hans urne blev sat

ned i fællesgraven på Svendborg kirkegård.

Menigheden i Ubberup Valgmenighed har via disse mennesker – kunstnere og givere – nu i 100 år kunne glæde sig over en meget smuk altertavle.

TILLYKKE TIL OS ALLE PÅ 100-ÅRS DAGEN.

Jens Birk Kristoffersen
og Beate Fog-Larsen

Vi har fået en gave!

Jeg skal hermed på vegne af bestyrelsen meddele menigheden, at Peder Toudal Pedersen i sit testamente har betænkt Ubberup Valgmenighed med 300.000 kr.

Peder Toudal Pedersen blev født i Asminderup i 1944 og døde den 29. april 2012. Familien har altid haft tilknytning til Ubberup Valgmenighed, og Peder er således både døbt, konfirmeret og begravet fra kirken her. Peder boede en stor del af sit liv i Himmerland, hvor han drev landbrug og flyttede i 2008 til Kalundborg.

Efter Peders ønske vil pengene fortrinsvis blive anvendt på kirkegården.

Alle vi i Ubberup Valgmenighed er Peder dybt taknemmelige for den flotte gave.

Anna Monrad

Nye medlemmer siden sidst:

Oscar Mosdal Andreasen
Marie Christine Fog-Larsen
Henrik Monrad
Ellen Blemmer
Birgit Holm Petersen

- Velkommen til Ubberup Valgmenighed!

Det sker i Ubberup Valgmenighed

Kaj Buch Jensen: Historien om Henckel

Med baggrund i sin nyligt udgivne bog vil tidligere borgmester i Kalundborg Kommune, Kaj Buch Jensen, fortælle den spændende historie om byggematadoren Valdemar Henckel, som kom til at præge Kalundborg på både godt og ondt.

Onsdag d. 13. marts kl. 19.00

Gudstjenestens ABC

Hvad er en epistel? Hvorfor vender præsten ind i mellem ryggen til menigheden? Hvad betyder nadveren egentligt?

Har du også funderet over spørgsmål som disse, så kom til denne gudstjeneste, hvor du får en forklaring på, hvorfor vi gør, som vi gør!

Der er kaffe i samlings salen bagefter.

Søndag d. 7. april kl. 10.00

Soldat i Afghanistan

Kom og hør søskendeparret Mette og Jesper Gammelby fortælle om livet som udsendt soldat i Afghanistan. Mette og Jesper var udsendt på henholdsvis hold 10 og 11, som en del af det danske bidrag til den internationale ISAF-styrke i Afghanistan.

Torsdag d. 11. april kl. 19.00

Feltpræst i Kosovo

Ernest W. Andersen, sognepræst i Røsnæs kirke, fortæller om sin tid som feltpræst i Kosovo. Desuden vil han komme ind på, hvordan den særlige befolknings sammensætning på Balkan historisk har dannet grobund for konflikter.

Tirsdag d. 23. april kl. 19.00

Pinsepicnic

Præst og bestyrelse vil forsøge at sætte en ny tradition i søen. Pinsedag samles vi efter gudstjenesten på græsset uden for samlings salen og spiser i fællesskab vores medbragte mad. Derefter er der kaffe og lagkage!

Medbring madkurv samt tæppe eller campingstol, hvis det kniber med at skulle sidde på jorden.

Pinsedag, 19. maj, efter gudstjenesten.

Forårs-gospel-koncert!

Birgit Holm Petersen og hendes dygtige gospelkvinder, Gospel 2 U, vil synge pinseunderet ind i alles hjerter med en frisk forårskoncert!

Efter koncerten er der kaffe og kage i samlings salen. Entré til koncerten: 50 kr.

Anden pinsedag, mandag d. 20. maj kl. 19.00 i kirken.

Det nyeste skud på stammen her i valgmenigheden er **Kirke for Krudtugler**, som er familiegudstjenester med spisning. Vi havde vores debut i begyndelsen af januar, hvor 40 glade børn og voksne var samlet til gudstjeneste i kirken og bagefter til spisning og en enkelt dans i samlingsalen.

Vi fik fornemt besøg: Selveste Betlehemsstjernen og en af de vise mænd fra Østerland kiggede forbi!

Foto: Susanne Nielsen. Se flere på www.ubberupvalgmenighed.dk.

Næste gang bliver

Onsdag d. 20. marts. Kl. 17,

hvor vi håber at se mindst lige så mange krudtugler, forældre og bedsteforældre!

Tilmelding til Anna senest d. 14.marts på ubberupvalgmenighed@mail.dk.

Maden koster 20 kr. per voksen og 10 kr. per barn.

Børnedag

søndag d. 16. juni kl. 11-15

(Bemærk! Arrangementet er blevet rykket en dag frem!)

Kirke for Krudtugler i udvidet udgave! Alle er velkomne!

Vi begynder i kirken med gudstjeneste for børn og voksne og bagefter spiser vi frokost. Så sætter vi fut i fejermøget med nogle aktiviteter på kirkens område og vi slutter dagen af med et brag af en koncert med børnemusik-duoen:

"Tormod & Jolle"

Smuglyt på: www.trolleogtormod.dk

Mød et medlem

Rigmor Kristoffersen

Hvornår satte du første gang dine ben i Bethlehemskirken?

Det var, da jeg blev døbt, så jeg satte nok ikke benene ned! Jeg er så gammel, så jeg er blevet døbt af Carl Koch, i maj måned 1916. Jeg var vel 8-9 år, da Carl Koch døde, så jeg har ikke så mange minder om ham. Men én ting husker jeg, og det var fra en gang, Koch besøgte mine forældre. Der lærte han mig en tændstik-gåde, som jeg husker endnu! Men jeg kan ikke huske, hvordan han var som præst. Bare at han var meget afholdt og et elskeligt menneske.

Hvad har været din største oplevelse i Uubberup Valgmenighed?

Det er svært at svare på! Men de år, Uffe Hansens var her, det var den tid i mit liv, som var mest betydningsfuld for mig. For der voksede jeg op, blev konfirmeret og gift—alt sammen i samme kirke. Og vores børn blev døbt af Uffe. Uffe og Marie foretog sig meget i de år, de var her. Men de var her jo også lang tid. Og fordi vi boede her og var med i kredsen omkring kirken, har Uffe og Marie været med til at præge mit liv. Det har de uden tvivl.

Uffe og Marie ville gerne lære os nye salmer og sange. Og ikke mindst nye melodier! Jeg husker, at jeg sad i min seng på den modsatte side af væggen ind til dagligstuen, og der hørte jeg for første gang "Der sad en fisker så takkefuld". Det var Uffe og Marie, der var på besøg. Der er ganske mange vers i den salme, så jeg kunne nå at få lært melodien derinde fra min seng! Marie spillede så fint på klaver, det gjorde det jo meget lettere at lære nye melodier.

Uffe og Marie kom jævnligt. Det startede tit med en Lumber! Uffe ville meget gerne spille Lumber. Og så ved kaffen gik diskussionerne altid højt. De diskuterede alt lige fra politik til nye bøger, og hvad der ellers rørte sig i tiden.

Dengang sang man altid et par sange, inden man gik hjem. Sådan var det. Man

sang meget i hjemmene dengang.

Hvad er din tilknytning til egnen?

Min familie var med til at starte valgmenigheden. Både min mor og min far var af valgmenighedsslægt, så der var aldrig tvivl om, hvor vi skulle høre til. Min mand Aksel var også født ind i menigheden, så alt, hvad der er foregået i menigheden, har helt naturligt været en del af mit liv.

Min og Aksels familier kom meget sammen, så vi har kendt hinanden altid og er gået ind og ud af hinandens hjem. Jeg legede meget med hans søster. Dengang syntes jeg, at han var så drillesyg, men vi var jo også bare et par små tøser! Der er syv års forskel på Aksel og mig, så da jeg var barn, var han jo nærmest voksen. Men da jeg var 18 og han 25, traf vi hinanden igen inden for noget ungdomsarbejde, og der fik vi rigtigt øje på hinanden. Vi havde det godt sammen alle årene, det havde vi.

Har du et valgspog, du lever efter?

Det har altid været glæden ved fællesskabet, der har været vigtig. Jeg finder tryghed og glæde ved at være med i fællesskabet.

Har du nogen særlige interesser?

Ja, jeg har vævet meget. Da jeg var 17 år, gik jeg en sommer på Uubberup Højskole for at lære at væve hos Eline Skovgaard. Jeg vævede mest brugsting, duge, gardiner og den slags. Men nu er mit syn for dårligt. Så nu lytter jeg mest til lydøger.

Jeg var også med til at brodere altertæppet til kirken. Det var min mor og Marie Hansen, der organiserede det, og så gik arbejdet på omgang mellem nogle kvinder fra menigheden, der hver syede en del af det.

Har du en yndlingsalme/sang?

Det er virkelig svært, der er så mange gode! Men "Op al den ting" har jeg altid været glad for. Den lærte jeg, da jeg begyndte i Ubby friskole hos lærer Nylev. "Gak ud min sjæl" er også så smuk. Og så kan jeg så godt lide Møllehaves "Nåden er din dagligdag". Den er så flot og enkel både i tekst og melodi.

Gudstjenester i Ubberup Valgmenighed

03 marts	Ingen	
10 marts	10:00	
17 marts	10:00	
20 marts	17:00	Kirke for Krudtugler.
24 marts	10:00	Palmesøndag – kirkens fødselsdag! Kaffe i præstegården
28 marts	19:00	Skærtorsdag
29 marts	10:00	Langfredag
31 marts	06.00	Påskedag (NB: Vi skifter til sommertid! Dvs. kl. 6 sommertid = kl. 5 vintertid!). Morgenmad i samlings salen.
01 april	Ingen	
07 april	10:00	"Gudstjenestens ABC". Kaffe i samlings salen
14 april	10:00	
21 april	10:00	
26 april	Ingen	
28 april	19:00	Aftengudstjeneste
05 maj	10:00	
09 maj	19:00	Kr. Himmelfarts dag. Årsmøde!
12 maj	Ingen	
19 maj	10:00	Pinsedag. Herefter pinsepicnic – se omtale inde i bladet
20 maj	Ingen	
26 maj	Ingen	

Kirkebil: Henvendelse til Steen Gammelby senest fredag kl. 18.00. Tlf. 40413347. Kirkebil kan også benyttes til møder og foredrag.

Telefonnumre m.v.:

Formand:

Steen Gammelby, 4041 3347

Graver:

Malene Allpass, 2285 3140

Graver:

Birgitte Simonsen 2285 3140

Organist:

Karen Margrethe Gammelby, 5950 0207

Kasserer:

Lonny Sørensen, 5929 4052

Præst:

Anna Blemmer Monrad, 5950 7008

E-mail: ubberupvalgmenighed@mail.dk

Hjemmeside: www.ubberupvalgmenighed.dk

Træsnit af Sven Havsteen-Mikkelsen

Kirkebladet er redigeret af Anna Monrad

Udgivet af Ubberup Valgmenighed

Ekspedition:

Verner Christensen, tlf. 5950 0301

Tryk: Sejers Bogtryk, tlf. 5965 6888